

Eğitim Teknolojisi

kuram ve uygulama

Yaz 2018

Cilt 8

Sayı 2

Summer 2018

Volume 8

Issue 2

Educational Technology

theory and practice

ISSN: 2147-1908

Cilt 8, Sayı 2, Yaz 2018
Volume 8, Issue 2, Summer 2018

Genel Yayın Editörü / Editor-in-Chief: **Dr. Halil İbrahim YALIN**
Editör / Editor: **Dr. Tolga GÜYER**

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Publisher Editor: **Dr. Tolga GÜYER**
Redaksiyon / Redaction: **Mertcan ÜNAL, Dr. Burcu BERİKAN, Figen DEMİREL UZUN, Akça Okan YÜKSEL**
Dizgi / Typographic: **Dr. Tolga GÜYER**
Kapak ve Sayfa Tasarımı / Cover and Page Design: **Dr. Bilal ATASOY**
İletişim / Contact Person: **Dr. Tolga GÜYER**

Dizinlenmektedir / Indexed in: **ULAKBİM Sosyal ve Beşerî Bilimler Veritabanı (TR-Dizin), Türk Eğitim İndeksi, Sosyal Bilimler Atıf Dizini**

ETKU Dergisi **2011 yılından itibaren yılda iki defa** düzenli olarak yayınlanmaktadır.
Educational Technology Theory and Practice Journal is published regularly **twice a year since 2011.**

Editör Kurulu / Editorial Board*

Dr. Abdullah Kuzu
Dr. Ana Paula Correia
Dr. Aytekin İşman
Dr. Buket Akkoyunlu
Dr. Cem Çuhadar
Dr. Deniz Deryakulu

Dr. Deepak Subramony
Dr. Feza Orhan
Dr. H. Ferhan Odabaşı
Dr. Hafize Keser
Dr. Halil İbrahim Yalın
Dr. Hyo-Jeong So

Dr. Kyong Jee(Kj) Kim
Dr. M. Yaşar Özden
Dr. Mehmet Gürol
Dr. Özcan Erkan Akgün
Dr. S. Sadi Seferoğlu
Dr. Sandie Waters

Dr. Servet Bayram
Dr. Şirin Karadeniz
Dr. Tolga Güyer
Dr. Trena Paulus
Dr. Yavuz Akpınar
Dr. Yun-Jo An

* Liste isme göre alfabetik olarak oluşturulmuştur. / List is created in alphabetical order

Hakem Kurulu / Reviewers*

Dr. Abdullah Kuzu
Dr. Adile Aşkın Kurt
Dr. Agah Tuğrul Korucu
Dr. Arif Altun
Dr. Aslıhan İstanbullu
Dr. Aslıhan Kocaman Karoğlu
Dr. Ayça Çebi
Dr. Ayfer Alper
Dr. Aynur Kolburan Geçer
Dr. Ayşegül Bakar Çörez
Dr. Bahar Baran
Dr. Barış Sezer
Dr. Berrin Doğusoy
Dr. Betül Özyayın
Dr. Bilal Atasoy
Dr. Burcu Berikan
Dr. Çelebi Uluyol
Dr. Demet Somuncuoğlu Özerbaş
Dr. Deniz Atal Köysüren
Dr. Deniz Mertkan Gezgin
Dr. Ebru Kılıç Çakmak
Dr. Ebru Solmaz
Dr. Ekmel Çetin
Dr. Emin İbili
Dr. Emine Aruğaslan
Dr. Emine Cabi
Dr. Emine Şendurur
Dr. Engin Kurşun
Dr. Erinç Karataş
Dr. Erhan Güneş
Dr. Erkan Çalıřkan
Dr. Erkan Tekinarslan
Dr. Erman Yükseltürk

Dr. Erol Özçelik
Dr. Ertuğrul Usta
Dr. Esmaybike Bayır
Dr. Esra Yecan
Dr. Fatma Bayrak
Dr. Fatma Keskinçelik
Dr. Fezile Özdamlı
Dr. Filiz Kalelioğlu
Dr. Filiz Kuşkaya Mumcu
Dr. Funda Erdoğan
Dr. Gizem Karaoğlan Yılmaz
Dr. Gökçe Becit İşçitürk
Dr. Gökhan Akçapınar
Dr. Gökhan Dağhan
Dr. Gülfidan Can
Dr. H. Ferhan Odabaşı
Dr. Hafize Keser
Dr. Halil Ersoy
Dr. Halil İbrahim Akyüz
Dr. Halil İbrahim Yalın
Dr. Halil Yurdugül
Dr. Hanife Çivril
Dr. Hasan Çakır
Dr. Hasan Karal
Dr. Hatice Durak
Dr. Hatice Sancar Tokmak
Dr. Hüseyin Bicen
Dr. Hüseyin Çakır
Dr. Hüseyin Özçınar
Dr. Hüseyin Uzunboylu
Dr. Işıl Kabakçı Yurdakul
Dr. İbrahim Arpacı
Dr. İlknur Resioğlu

Dr. Kerem Kılıçer
Dr. Kevser Hava
Dr. M. Emre Sezgin
Dr. M. Fikret Gelibolu
Dr. Mehmet Akif Ocak
Dr. Mehmet Barış Horzum
Dr. Mehmet Kokoç
Dr. Mehmet Üçgül
Dr. Melih Engin
Dr. Meltem Kurtoğlu
Dr. Muhittin Şahin
Dr. Mukaddes Erdem
Dr. Murat Akçayır
Dr. Mustafa Sarıtepeci
Dr. Mustafa Serkan Günbatır
Dr. Mustafa Yağcı
Dr. Mutlu Tahsin Üstündağ
Dr. Müge Adnan
Dr. Nadire Çavuş
Dr. Necmi Eşgi
Dr. Nezh Önal
Dr. Nuray Gedik
Dr. Nurettin Şimşek
Dr. Onur Dönmez
Dr. Ömer Faruk İslim
Dr. Ömer Faruk Ursavaş
Dr. Ömür Akdemir
Dr. Özcan Erkan Akgün
Dr. Özden Şahin İzmirlil
Dr. Özlem Baydaş
Dr. Özlem Çakır
Dr. Ramazan Yılmaz
Dr. Recep Çakır

Dr. Salih Bardakçı
Dr. Sami Acar
Dr. Sami Şahin
Dr. Selay Arkün Kocadere
Dr. Selçuk Karaman
Dr. Selçuk Özdemir
Dr. Serap Yetik
Dr. Serçin Karataş
Dr. Serdar Çiftçi
Dr. Serkan Şendağ
Dr. Serkan Yıldırım
Dr. Serpil Yalçınalp
Dr. Sibel Somyürek
Dr. Soner Yıldırım
Dr. Şafak Bayır
Dr. Şahin Gökçearslan
Dr. Şeyhmus Aydoğdu
Dr. Tarık Kışla
Dr. Tayfun Tanyeri
Dr. Turgay Alakurt
Dr. Tolga Güyer
Dr. Türkan Karakuş
Dr. Uğur Başarmak
Dr. Ümmühan Avcı Yücel
Dr. Ünal Çakıroğlu
Dr. Veynel Demirer
Dr. Vildan Çevik
Dr. Yalın Kılıç Türel
Dr. Yasemin Deminarslan Çevik
Dr. Yasemin Gülbahar
Dr. Yasemin Koçak Usluel
Dr. Yavuz Akbulut
Dr. Yusuf Ziya Olpak
Dr. Yüksel Göktaş

* Liste isme göre alfabetik olarak oluşturulmuştur. / List is created in alphabetical order.

İletişim Bilgileri / Contact Information

İnternet Adresi / Web: <http://dergipark.gov.tr/etku>
E-Posta / E-Mail: tguyer@gmail.com
Telefon / Phone: +90 (312) 202 17 38

Adres / Adress: Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, 06500 Teknikokullar - Ankara / Türkiye

Makale Geçmişi / Article History

Alındı/Received: 20.02.2018

Düzeltilme Alındı/Received in revised form: 11.05.2018

Kabul edildi/Accepted: 29.05.2018

**GENÇ NESİL ARASINDA YAYGINLAŞAN BİR BAĞIMLILIK: AKILLI TELEFON
BAĞIMLILIĞININ CİNSİYET, AKADEMİK BAŞARI VE MOBİL OYUN OYNAMA
DEĞİŞKENLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ¹**

Deniz Mertkan GEZGİN², Nazire Burçin HAMUTOĞLU³, Yavuz SAMUR⁴, Soner YILDIRIM⁵

Öz

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeylerini cinsiyet, mobil oyun oynama ve akademik başarı düzeyi açısından incelemektir. Çalışmanın katılımcılarını bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 301 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada veriler “Akıllı Telefon Bağımlılığı” ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizinden (ANOVA) yararlanılmıştır. Bulgular incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeylerinde cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmazken, mobil oyun oynayan ve mobil oyun oynama süresi yüksek olan üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeyinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca akademik başarı düzeyi açısından başarı düzeyi düşük olan öğrencilerin, başarı düzeyi daha yüksek olan öğrencilere göre akıllı telefon bağımlılık riskinin yüksek düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır. Son olarak, araştırmada öğrencilerin akıllı telefonu çoğunlukla gece yatmadan önce yatakta sosyal ağ sitelerinde zaman geçirmek, arama yapmak, internet üzerinden iletişime geçmek, mesajlaşmak, müzik dinlemek ve video izlemek amacıyla kullandıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademik başarı; akıllı telefon bağımlılığı; mobil oyun oynama

¹ Çalışmanın bir bölümü, 1-3 Şubat 2018 tarihinde XV. European Conference on Social and Behavioral Sciences adlı konferansta sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Yard. Doç. Dr., Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Trakya Üniversitesi, mertkan@trakya.edu.tr

³ Arş. Gör., Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Sakarya Üniversitesi, bhamutoglu@sakarya.edu.tr

⁴ Yard. Doç. Dr., Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Bahçeşehir Üniversitesi, yavuz.samur@bahcesehir.edu.tr

⁵ Prof. Dr., Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, soner@metu.edu.tr

A SPREADING ADDICTION AMONG YOUNG GENERATION: AN EXAMINATION OF SMARTPHONE ADDICTION ACCORDING TO GENDER, ACADEMIC SUCCESS AND MOBILE GAME PLAYING VARIABLES

Abstract

This study aims to investigate smartphone addiction levels of young generation with respect to gender, mobile gaming, and academic achievement levels. The participants are university students (n = 301). Data were collected via the Turkish-adapted version of the "Smartphone Addiction Scale". Independent sample t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) were administered for data analysis. In terms of the effect of gender, findings indicated significant difference at the level of smartphone addiction of participants. However, mobile gaming and the duration of mobile gaming were at a higher level. In terms of academic achievement, results demonstrated that the participants with low levels of academic achievement have a higher risk of smartphone addiction than those with high academic achievement. Finally, in the survey, it was found that students use their smartphones mostly in bed before going to bed at night, and they spend time in social network sites, making calls, communicating via internet, messaging, listening to music and watching videos.

Keywords: Academic achievement; smartphone addiction; mobile gaming

Summary

Today, smartphones are an indispensable part of our lives. Especially in the life of young adults, smartphones are widely used for activities such as communication, entertainment, games. While smartphones make young people's lives easier in many ways, there are also certain negative effects such as depression, anxiety and addiction, low sleep quality etc. especially for young people. Lin, Chang, Lee, Tseng, Kuo ve Chen (2014) report four components of smartphone addiction: tolerance, withdrawal, compulsive behaviors and functional impairment. Padır (2017) incorporate these components to define smartphone addiction in that individuals do not reduce using their smartphones but rather increase it when the smartphones are not placed close to themselves, or in case of its absence, and they face disturbing situations such as anxiety, stress, etc. as well as psychological and/or physiological problems in their social and work life. The literature emphasizes that the academic achievement of students is negatively affected by problematic smartphone use. For this reason, it is important to investigate the level of smartphone addiction among university students in terms of different variables.

Based on causal - comparative research method, the present study investigates smartphone addiction among 301 university students in terms of gender, playing online or offline games, and academic success. The data were collected via Smartphone Addiction Scale (SAS) developed by Kwon, Lee, Won, Park, Min, Hahn (2013b) and adopted into Turkish by Demirci et al. (2014). In the study, the data were analyzed using descriptive statistics, independent sample t-test and one-way analysis of variance (ANOVA).

Findings indicate that smartphone addiction levels of the participants are below the average ($M=2, 81$). There is no significant difference between females and males regarding their smartphone addiction levels. However, there is a significant difference in terms of playing mobile games, daily duration of playing mobile games and their academic achievement. The results show that the participants playing mobile games and spending more time with playing mobile games have higher smartphone addiction compared to those who do less or none. Furthermore, the study reveals that students with low academic achievement are more addicted to their smartphones compared to the students with higher academic achievement. In addition, university students use their smartphones mostly for spending time in social networking sites, communicating, and entertainment. In terms of time and place where they use their smartphones mostly, it is worth to note that they mostly use it in bed just before sleeping at night.

Finally, the results of the study show that smartphone addiction levels do not depend on gender. However, students who play mobile games and spend more time with playing mobile games have a high level of smartphone addiction. Moreover, students with high academic achievement have low smartphone addiction. In sum, this study shows that playing mobile games intensely stimulate smartphone addiction and affects academic achievement negatively.

Giriş

Teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler günlük yaşamdaki yansımaları ile oldukça dikkat çekmektedir. Özellikle mobil teknolojilerdeki gelişmeler ile akıllı telefonlar son zamanlarda bireylerin yaşamlarında vazgeçilmez bir hal almıştır. Standart telefonların geleneksel özelliklerine (arama, sms vb.) ek olarak mobil internet aracılığıyla sosyal ağ sitelerinde gezinmek, oyun oynamak ve mesajlaşmak gibi bireyler arasında sıklıkla gerçekleştirilen eylemleri barındıran mobil uygulamalar, akıllı telefonların bireylerin hayatlarında vazgeçilmez bir araç haline gelmesini sağlamaktadır (Hawi ve Samaha, 2016). Özellikle gençler arasında, akıllı telefonların popüler ve yaygın kullanıma sahip olduğu bilinmektedir. Bu durumun en önemli nedenlerinden birisinin, günümüz gençlerinin teknolojik açıdan zengin bir ortamda doğmalarından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Bu açıdan daha ileri yaş gruplarına göre gençler akıllı telefonları ile daha sıkı ilişki içerisinde (Aktaş ve Yılmaz, 2017). Gençler e-posta gönderip-alma, sosyalleşmek, ödev-sunum hazırlamak, fotoğraf çekmek, ders notu almak, müzik dinlemek, internette gezinmek, araştırma yapmak ve hızlı, kolay bir şekilde bilgiye ulaşmak için sıklıkla akıllı telefonlarını kullanmaktadır (Çakmak ve Yalçın, 2013; GezgİN ve Çakır, 2016). Ancak gençler arasında akıllı telefonların aşırı ve problemlili kullanılması fizyolojik ve psikolojik açıdan bazı sorunlara da yol açtığı görülmektedir. Alanyazında fizyolojik sorunlar arasında el ve boyun fonksiyon bozuklukları, baş ağrısı ve uyku kalitesinde yaşanan olumsuz durumlar (Haug, Castro, Kwon, Filler, Kowatsch ve Schaub, 2015; İnal, Çetintürk, Akgönül ve Savaş 2015; Demirci, Demirci ve Akgonul, 2016; Murdock, 2013) yer almaktadır. Psikolojik problemler göz önüne alındığında ise stres, kaygı, depresyon ve düşük yaşam tatmini (Kim, Huh, Cho, Kwon, Choi, Ahn HJ, vd. 2014; Lee, Chang, Lin ve Cheng, 2014; Lepp, Barkley ve Karpinski, 2014) ile akademik başarının olumsuz etkilenmesi (Hawi ve Samaha, 2016; Kibona ve Mgaya, 2015), gibi durumların ortaya çıktığı alanyazında ifade edilmektedir. Ayrıca akıllı telefon bağımlılığının yalnızlık, sosyal kaygı (Aktaş ve Yılmaz,2017; Çakır ve Oğuz, 2017; Demirci vd., 2014; Enez Darcin, Kose, Noyan, Nurmedov, Yılmaz, ve Dilbaz , 2016) vb. gibi birçok

psikolojik etmen ile ilişkisinin olduğu göz önüne alındığında; belirtilen fizyolojik ve psikolojik bir çok olumsuz durumun da akıllı telefon bağımlılığından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Akıllı telefonların internet bağlantısına sahip olma, e-posta alma/gönderme, müzik dinleme, oyun oynama vb. gibi özellikleri (Çağan, Ünsal ve Çelik, 2014) standart mobil telefonlardan farklılaşarak; bireyler arasında kullanımını cazip hale getirmiştir (Bian ve Leung, 2015). Corbonell, Oberst ve Beranuy (2013) akıllı telefon kullanımını cazip kılan özelliklerin hoşnutluk, iletişim, artan güvenlik ve kontrol, araçsal fonksiyon, statü veya kimlik unsuru, sosyal ağ siteleri, bağımsızlık, kalıcı ulaşılabilirlik, duyguların belirtilmesi ile eğlence /oyun olduğunu ifade etmektedir. Chen ve Katz (2009), günlük yaşamımızın önemli bir iletişim aracı olan akıllı telefonların insanlar arası ilişkileri ve etkileşimi pek çok yolla doğrudan ve/veya dolaylı olarak etkilediğini belirtmektedir. Akıllı telefonların sahip olduğu özellikleri ile kullanıcılara bu denli doyum sağlaması ve haz vermesi düşünüldüğünde, hayatımızda vazgeçilmez bir yere sahip olsa da aşırı ve problemleri kullanım söz konusu olduğunda bağımlılık gibi riskli durumların oluşmasına da neden olabilmektedir (Bianchi ve Phillips, 2005). Griffiths (1996) teknolojik bağımlılıkları, klinik uygulamalarda bahsi geçen davranışsal bağımlılıkların bir alt kümesi ve insan-makine etkileşimini içeren, kimyasal olarak doğada olmayan bir operasyonel davranış olarak tanımlamaktadır. Davranışsal bağımlılıklar, ciddi olumsuz sonuçlarına rağmen bireyin devam ettiği, kendini kontrol etme noktasında başarısız olduğu ağrı ve stres duygusundan sıyrılarak zevk almak için gösterdiği davranışlar olsa da (Bolle, 2014); akıllı telefon bağımlılığı diğer kimyasal bağımlılık (alkol, sigara, madde vb.) türlerinden farklılaşmaktadır. Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı IV'na (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders-DSM-IV) göre kimyasal olmayan davranışsal bağımlılık türü ve benzeri alışkanlıklar dürtü kontrol bozukluğu olarak ifade edilmektedir. Yapılan çalışmalarda akıllı telefon bağımlılığı, internet ve diğer teknolojilerin gelişmesi ile birlikte problemleri ve aşırı kullanım neticesinde ortaya çıkan bir dürtü kontrol bozukluğu olarak tanımlanmaktadır (Bian ve Leung, 2015; Chen ve Kim, 2013; Kuss ve Griffiths, 2011; Kwon, Lee, Won, Park, Min, Hahn, 2013b; Takao, Takahashi ve Kitamura, 2009; Young, 2004).

Lin, Chang, Lee, Tseng, Kuo ve Chen (2014) akıllı telefon bağımlılığının tolerans, yoksunluk, obsesif-kompulsif belirtiler ve fonksiyonel bozukluklar olmak üzere dört bileşeni olduğundan bahsetmektedir. Padır (2017) bu bileşenleri bir araya getirerek akıllı telefon bağımlılığını, bireylerin akıllı telefonlarının yanlarında olmadığı, sosyal ve iş yaşamlarında akıllı telefon yoksunluğunda yaşadığı kaygı, endişe, stres vb. psikolojik ve/veya fizyolojik sorunlar gibi rahatsız edici durumlar karşısında, akıllı telefon kullanımını azaltmayı, aksine akıllı telefon kullanımına daha fazla ihtiyaç duyumsaması ile kullanımını arttırması şeklinde açıklamaktadır. Günümüzde akıllı telefon kullanımını cazip kılan özellikler ile gençler arasındaki kullanımının yaygınlaşması ve gençlerin akıllı telefona sahip olma durumları düşünüldüğünde, akıllı telefon bağımlılığı üzerine yapılan çalışmaların oldukça fazla olması manidardır (Bianchi ve Phillips, 2005; Emanuel, Bell, Cotton, vd., 2015; Fullwood, Quinn, Kaye ve Redding, 2017; Lee ve Lee, 2017; Mok, Choi, S. W., Kim, vd., 2014; Walsh, White, Ross ve Young, 2008). Sonuç olarak, akıllı telefon bağımlılığının gençlerin yaşamını olumsuz yönde etkilediği görüşü gün geçtikçe artmaktadır.

Akıllı telefon bağımlılığı ile ilgili gençler üzerinde yapılan çalışmalarda cinsiyet ve uzun süre akıllı telefonda zaman geçirme değişkenlerine vurgu yapılmaktadır. Lopez-Fernandez ve diğerleri (2017) tarafından gençler üzerinde yapılan bir araştırmada akıllı telefonları ile uzun süre vakit geçiren kadınların akıllı telefon bağımlılığı riski taşıdığını rapor edilmiştir. Problemleri

akıllı telefon kullanımı konusunda yapılan çalışmalarda cinsiyet açısından erkeklere oranla kadınların daha eğilimli olduğu görülmektedir (Altundağ ve Bulut, 2017; Doğan ve İlter-Tosun, 2016; Kwon, Kim, Cho ve Yang, 2013a; Mok vd., 2014). Altundağ ve Bulut (2017) yaptıkları çalışmada kadınların daha fazla problemlili akıllı telefon kullanımına sahip olduğunu ve bu durumun özellikle Whatsapp, Instagram gibi sosyal medya araçlarının daha fazla kullanılmasından kaynaklı olduğunu belirtmektedir. Altundağ ve Bulut (2007) bu durumu, uygulamaların sahip olduğu anlık mesajlaşma ve grup oluşturma gibi özellikleri göz önüne alarak doğrudan iletişim kurma noktasında kadınların erkeklere kıyasla daha fazla tercih etmeleri ile açıklamaktadırlar. Çakır ve Oğuz (2017) tarafından 540 lise öğrencisinin katılımıyla yürütülen çalışmada ise benzer şekilde kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre akıllı telefon bağımlılığına daha yatkın oldukları görülmüştür. Çalışmada ayrıca rahatsız edici günlük yaşam ve tolerans, geri çekilme belirtileri, aşırı kullanım, sosyal ağ bağımlılığı, fiziksel belirtiler alt boyutlarında kadınların erkeklere göre akıllı telefon bağımlılık düzeyinin yüksek olduğu sonucu da ortaya çıkmıştır. Araştırmacılar ise bu durumun, alan yazına uyumlu bir şekilde kadın öğrencilerin akıllı telefonu daha çok kullanmaları, sosyalleşmelerini daha çok bu yolla sağladıkları ve kadınların erkeklere göre sosyal etkileşimlere daha güçlü bir vurgu yaptıklarından dolayı daha fazla akıllı telefonları ile zaman geçirmelerinden kaynaklı olduğunu belirtmektedir. Bununla birlikte alanyazında akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin cinsiyet açısından farklılık gösterip göstermediğini ortaya koyan çalışmalar da bulunmaktadır (Kwon vd., 2013a; Noyan, Darçın, Nurmedov, Yılmaz ve Dilbaz 2015; Yılmaz, Çınar ve Özyazıcıoğlu, 2017). Lee ve Lee (2017) 3000 ortaokul ve lise öğrencisi üzerinde yaptığı çalışmada akıllı telefon bağımlılığının cinsiyete göre anlamlı bir fark oluşturmadığını, bu bulgunun ise hemen hemen herkesin akıllı telefona sahip olmasından kaynaklı olduğunu rapor etmektedir. Bütün bu çalışmaların ve çıkarımların aksine, Şar (2013) tarafından yapılan çalışmada ise erkek öğrencilerin, kadın öğrencilere göre daha fazla problemlili mobil telefon kullanım sorunu yaşadıkları rapor edilmiştir. İncelenen çalışmalardan elde edilen sonuçlar ortaya konulduğunda, cinsiyete göre farklı sonuçların olduğu, akıllı telefonların kadın öğrenciler tarafından iletişim ve sosyalleşme amacıyla kullanımının problemlili durumlar oluşturduğu görüşünün hâkim olduğu söylenebilir. Her ne kadar alanyazında cinsiyet ve akıllı telefon bağımlılığı ile ilgili elde edilen bulgular farklılık gösterse de, akıllı telefon bağımlılığının yalnızca cinsiyet bağlamında değil; akıllı telefon bağımlılığı dinamiği ile ilişkili olduğu düşünülen akıllı telefonların sahip olduğu özellikler ve kullanıcılara sunduğu imkânlar dâhilinde de incelenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin eğlence ve zamanını doldurma açısından öncelikli olarak tercih ettikleri mobil uygulamalardan mobil oyunların akıllı telefon bağımlılığı ile ele alınması önemli görülmektedir.

Geçmişten bu yana önemli bir etkinlik olan oyunlar, akıllı telefonların yaygınlaşması ve çeşitli mobil uygulamaların geliştirilmesi ile hemen her yaş grubundaki bireyler tarafından aktif bir şekilde tercih edilmektedir. Oyunların rekabet ortamı sunarak boş zamanları değerlendirmede kullanılan bir aktivite olması ile gerçek hayatın stresinden uzaklaştırarak eğlence ortamı sağlaması bireylerin oyun oynama gerekçeleri arasındadır (Fullwood vd., 2017; Griffiths ve Hunt, 1995; Horzum, 2011; Wood, Griffiths ve Parke, 2007). Mobil oyunlar, bir mobil cihaz üzerinden “tek oyunculu” veya “çok oyunculu” olacak şekilde çevrimiçi oynanan video oyunlar olup; özellikle ücretsiz indirildiği için popüler olmaktadır (Su, Chiang, Lee ve Chang, 2016). Ek olarak sosyal ağ sitelerinin içerisine kolaylıkla entegre edilmiş mobil oyunlar hem sosyal ağları hem de mobil oyun açısından problemlili kullanımlara katkı sağlayabilir (Lopez-Fernandez, Männikkö, Kääriäinen, Griffiths ve Kuss, 2018). Yapılan araştırmalar

bireylerin akıllı telefonlarını mobil oyun oynama amacıyla kullandığını göstermektedir (Lee ve Lee, 2017; Su vd., 2016; Fullwood vd., 2017). Fullwood vd. (2017) akıllı telefonların katılımcılara çevrimiçi oyun oynatarak eğlence ve dinlenme olanakları sunduğunu ve bu olanakların zaman içerisinde katılımcılarda alışkanlık oluşturduğunu belirtmektedir. Bununla birlikte yapılan çalışmalarda akıllı telefonların sahip olduğu özelliklerin (sosyal ağ siteleri, oyun, bilgi ve eğlence ile ilgili uygulamaları barındırması vb.) de problemlili akıllı telefon kullanımı ile ilişkili olduğu belirtilmektedir (Lee, Lee ve Lee, 2016; Bae, 2017; Jeong, Kim, Yum ve Hwang, 2016). Türkiye’de 1000 kişi üzerinde yapılan Global Mobil Kullanıcı Araştırması (GMCS) raporunda; yaşları 18-50 arasında değişen bireyler arasında telefon bağımlısı olanların %46’sının her gün mobil oyun oynadığı ve bu durumun da onların akıllı telefona olan bağımlılıklarını arttırdığı ve akıllı telefona olan bağımlılığın 18-24 yaş arası bireylerde zirve yaptığı belirtilmektedir (Deloitte, 2015). Aynı araştırma şirketinin 2017 yılında yapmış olduğu çalışmada katılımcıların %42’sinin günde en az 1 kere ve %25’inin de haftada en az 1 kere akıllı telefon ile içerik bağlantılı etkinliklerden oyun oynama etkinliği gerçekleştirdiği belirtilmektedir. Her ne kadar akıllı telefonlar üzerinde uzun zamanlar oyun yada online aktivitelerle zaman geçirmek devamlı bağımlılık yüzünden olan bir kullanım olmasa da (Griffiths,2010), gençlerin akıllı telefon kullanım aktivitelerinde ilk 5 de yer alan online uygulamalardan olan mobil oyunların akıllı telefon bağımlılığına katkı sağladığı düşünülmektedir (Kuss,2013).

Akıllı telefonların aşırı ve problemlili bir şekilde kullanımı nedeniyle öğrencilerin akademik yaşantıları da olumsuz etkilenmektedir. Alanyazında problemlili akıllı telefon kullanımı veya akıllı telefon bağımlılığı ile akademik başarı arasındaki ilişkilerin incelendiği çalışmalar günden güne artmaktadır. Lin vd. (2014) tarafından 516 lisans öğrencisinin katılımı ile yapılan çalışmada mobil telefon kullanımının akademik başarı üzerinde olumsuz etkisinin olduğu rapor edilmiştir. Bu durumun nedenlerinin araştırıldığı aynı çalışmada, yatakta akıllı telefon kullanımı nedeniyle uyku kalitesi düşen öğrenciler ile sınıf içinde, ders çalışırken mobil telefon ile ilgilenen öğrencilerin akademik başarılarının düştüğü sonucu ortaya çıkmaktadır. Lepp vd. (2013) tarafından lise öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada ise öğrencilerin akademik başarılarındaki düşüşün, aşırı mobil telefon kullanma ve yoğun bir şekilde internet üzerinden mesajlaşma ile ilişkili olduğu rapor edilmiştir. Bu çalışmaları destekler şekilde bazı çalışmalarda da akıllı telefon kullanımı ile üniversite öğrencilerinin akademik başarıları arasında negatif ilişkinin varlığı ortaya koyulmuştur (Chen ve Lever, 2004; Junco ve Cotten, 2012; Lepp vd., 2013). Üniversite öğrencilerinin büyük çoğunluğunun sınıf içinde akıllı telefon kullandıkları (Tindell ve Bohlander, 2012) düşünüldüğünde, akıllı telefon bağımlılığının ders çalışmayı olumsuz etkilemesinin yanı sıra sınıf içindeki etkinliklere öğrencinin yoğunlaşmamasını da neden olduğu bilinmektedir. Buna göre elde edilen veriler ışığında öğrencilerin akademik başarılarında yaşanabilecek düşüşler ve dolayısıyla akademik yaşamdan kopma olasılıkları söz konusudur.

Alanyazındaki araştırmalar incelendiğinde öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin cinsiyet, mobil oyun oynama ve akademik başarı açısından incelenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda üniversite öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin cinsiyet, akademik başarı düzeyi ve mobil oyun oynama değişkenlerine göre öğrenci grupları arasında akıllı telefon bağımlılığının farklılaşıp farklılaşmadığının ortaya koyulması amaçlanmaktadır. Böylelikle çalışmanın, akıllı telefon bağımlılığı konusunu inceleyen alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca eğitim-öğretim etkinliklerinde akıllı telefonların kullanılması ile gerçekleştirilen sınıf içi uygulamalar açısından araştırma

deseninden elde edilen sonuçların ailelere, eğitimcilere ve yöneticilere de yararlı olacağı düşünülmektedir.

Bu doğrultuda çalışmada aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

1. Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon kullanım amaçları ve kullanım yerleri nedir?
2. Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri nedir?
3. Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeylerinde cinsiyet açısından anlamlı farklılık var mıdır?
4. Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeylerinde mobil oyun oynama durumuna göre anlamlı farklılık var mıdır?
5. Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeylerinde mobil oyun oynama süresine göre anlamlı farklılık var mıdır?
6. Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeylerinde genel not ortalamalarına göre anlamlı farklılık var mıdır?

Yöntem

Araştırma Deseni

Bu çalışma, nedensel karşılaştırma yöntemi kullanılarak tasarlanmıştır. Nedensel karşılaştırma araştırmaları var olan/ doğal olarak ortaya çıkmış bir durum ya da olayın nedenlerini ve bu nedenlere etki eden değişkenleri ya da bir etkinin sonuçlarını belirlemeye yönelik araştırmalardır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, Demirel, 2008,185). Bu kapsamda mevcut çalışmada üniversite öğrencilerinin cinsiyet, mobil oyun oynama ve süresi, akademik başarı düzeylerine göre grupların akıllı telefon bağımlılık düzeyleri arasındaki farklar incelenmiştir.

Katılımcılar

Elverişli örnekleme yönteminin kullanıldığı bu çalışmanın katılımcılarını Türkiye'nin Batı Marmara bölgesindeki bir devlet üniversitesinin farklı bölümlerinde 2. 3. ve 4. sınıf düzeyinde öğrenim gören 301 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama sürecinde veri toplama formu 327 üniversite öğrencisine uygulanmış olup 26 üniversite öğrencisi veri toplama formunu herhangi bir neden belirtmeden eksik doldurduğu için bu formlar çalışmaya dâhil edilmemiştir. Öğrencilerin yaş ortalaması 20.17 (SS=1.01)' dir. Öğrencilere ait diğer demografik bilgiler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: Öğrencilerin Demografik Bilgileri

Cinsiyet	n	%
Kadın	140	46.5
Erkek	161	53.5
Akademik Başarı Düzeyi		
100-80 arası	43	14.3
79-65 arası	52	17.3
64-50 arası	94	31.2
49 ve altı	112	37.2
Mobil Oyun Oynama Durumu		
Evet	182	60.5
Hayır	119	39.5
Mobil Oyun Oynama Süresi		
Oynamıyor	119	39.5
1 saatten az	122	40.5
1-4 saat arası	33	11.0
4-7 saat arası	27	9.0

Not. $n=301$

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeylerini ölçmek için Kwon vd. (2013b) tarafından Young (2004)'ın internet bağımlılığı ve akıllı telefonların geleceği ile ilgili maddelerine bağlı olarak geliştirilen ve Demirci vd. (2014) tarafından Türkçeye uyarlanan Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği kullanılmıştır. Akıllı Telefon Bağımlılık Ölçeği 6'lı Likert tipinde 33 maddeden oluşmaktadır. Bu ölçekteki seçenekler 1'den (kesinlikle değil) 6'ya (kesinlikle evet) kadar sıralanmıştır. Yüksek puanlar akıllı telefon bağımlılığı riskinin yüksekliğine işaret etmektedir. Ölçeğin güvenirlik katsayısı çalışmada .93 olarak belirtilmiştir. Bu çalışmada ise ölçeğin güvenirlik katsayısı .92 olarak elde edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada veri toplama süreci, araştırmacılar tarafından üniversite öğrencilerinin gönüllü katılımı esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Veriler toplanırken araştırmanın amacından katılımcılar haberdar edilmiş ve katılımcılardan toplanan verilerin isimsiz olduğundan ve gizli tutulacağından emin olmaları sağlanmıştır. Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri cinsiyete ve akıllı telefonlarda oyun oynama durumunun farklılaşıp farklılaşmadığına göre bağımsız örneklem için t-test analizi ile incelenirken, dönem sonu akademik not ortalaması ve akıllı telefonda oyun oynama süresinin farklılaşıp farklılaşmadığı ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile analiz edilmiştir. Normal dağılım varsayımını kontrol etmek için Kolmogorov-Smirnov sınaması kullanılmış olup, normal dağılım değerinin istatistiksel anlamlılık düzeyinden küçük çıktığı tespit edilmiştir ($p<.05$). Bu yüzden, normal dağılım için basıklık-çarpıklık değerlerinden faydalanılmıştır. Basıklık ve çarpıklık değerlerinin normallik varsayımı olan +1 ve -1 aralığını (Morgan, Leech, Gloeckner ve Barrett, 2004) karşıladığı görülmüştür (Basıklık: .305; Çarpıklık: .410). Elde edilen verilerin normallik varsayımını sağladığı ve aşırı çarpıklık, basıklık problemlerinin olmadığı tespit edilmiştir. Bu açıdan

çalışmada parametrik testlerden faydalanılmıştır. SPSS yazılımı kullanılarak yapılan analizlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi .05 olarak alınmıştır.

Bulgular

Araştırmadan elde edilen bulgular, araştırma sorularının sırası göz önünde bulundurularak aşağıda sunulmuştur.

Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon kullanım amaçları ve kullanım yerleri:

Tablo 2: Akıllı Telefon Kullanım Amaçları ve Kullanım Yerleri

Akıllı Telefon Kullanım Amaçları	n	%
Sosyal ağ sitelerinde zaman geçirmek	265	88.0
Arama yapmak	254	84.4
İletişim kurmak (Whatsapp, Facebook, Messenger vb.)	250	83.1
Mesajlaşmak	234	77.7
Müzik dinlemek/video izlemek	217	72.1
İnternette gezinmek	209	69.4
Ödev ve araştırma yapmak	188	62.5
Haber takip etmek	185	61.5
Oyun oynamak	182	60.5
Veri depolamak	131	43.5
Alışveriş yapmak	104	34.6
Borsayı takip etmek	3	1.1
Akıllı Telefon Kullanım Yerleri		
Yatakta	247	82.1
Tuvalette	108	35.9
Yolda yürürken	100	33.2
Sınıfta	84	27.9
Aile fertleri ile birlikteyken	47	15.6
Araba kullanırken	26	8.6
Sinema veya tiyatrodada	23	7.6

Not. $n=301$

Tablo 2 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin akıllı telefon kullanım amaçları ve kullanım yerleri incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin akıllı telefonlarını çoğunlukla sosyal ağ sitelerinde zaman geçirmek, geleneksel arama, Whatsapp ile iletişime geçmek, mesaj atmak, müzik ve video izlemek, internette gezinmek amacıyla kullandıkları ortaya çıkmıştır. Akıllı telefon kullanım yerleri incelendiğinde ise, öğrencilerin akıllı telefonlarını çoğunlukla gece yatmadan önce yataklarında, tuvalette, yolda yürürken, sınıf içinde ve aile fertleri ile birlikteyken kullandıkları ortaya çıkmıştır.

Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri:

Üniversite öğrencilerin ölçekten alınan toplam puan ve alt faktörlere göre akıllı telefon bağımlılık düzeyi Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3: Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği ve Alt Faktörlerine ait Betimsel İstatistikler

	Min	Max	\bar{X}	SS
Akıllı Telefon Bağımlılığı	1,00	6,00	2,81	,86
Günlük Yaşamı Rahatsız Etme ve Tolerans	1,00	6,00	2,94	1,01
Yoksunluk Belirtileri	1,00	6,00	2,63	1,16
Olumlu Beklenti	1,00	6,00	3,22	1,06
Siber Odaklı İlişkiler	1,00	6,00	2,14	1,11
Aşırı Kullanım	1,00	6,00	3,10	1,19
Sosyal Ağ Bağımlılığı	1,00	6,00	2,70	1,40
Fiziksel Belirtiler	1,00	6,00	2,85	1,02

Not. $n=301$

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık düzeyinin ($\bar{X}=2,81$) olduğu ortaya çıkmıştır. Alt faktörlerden Olumlu Beklenti ($\bar{X}=3,22$) ve Aşırı Kullanım ($\bar{X}=3,10$) ise ölçekten alınan puan ve diğer alt faktörlere göre yüksek olduğu görülmektedir. Kullanılan akıllı telefon bağımlılığı ölçeği kesitli bir ölçek olmadığından akıllı telefon bağımlılığı düzeyi hakkında bir saptama yapılamamıştır. Fakat ölçekten alınan puanın yüksek olması akıllı telefon bağımlılık riskini arttırmaktadır.

Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeyinde cinsiyet açısından anlamlı farklılık var mıdır?

Tablo 4: Cinsiyete Göre Bağımsız Örneklem t-Testi Analizi Sonuçları

Akıllı Telefon Bağımlılığı	\bar{X}	SS	sd	t	p
Kadın	2.77	.90	299	.56	.58
Erkek	2.83	.82			

Not. * $p < .05$

Üniversite öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşp farklılaşmadığını ortaya koymak amacıyla bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Tablo 4'te görüldüğü gibi öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri cinsiyet açısından, kadın ($\bar{X}=2.77$, $SS=.90$) ve erkek öğrenciler ($\bar{X}=2.83$, $SS=.82$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır [$t(299)=.56$, $p=.58$].

Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyinde mobil oyun oynama açısından anlamlı farklılık var mıdır?

Tablo 5: Mobil Oyun Oynama Durumuna Göre Bağımsız Örneklem t-Testi Analizi Sonuçları

Akıllı Telefon Bağımlılığı	\bar{X}	SS	sd	t	p
Oynuyor	2.99	.90	299	4.87	.00
Oynamıyor	2.52	.70			

Not. * $p < .05$

Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin mobil oyun oynama durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını ortaya koymak amacıyla bağımsız örneklem t-testi analizi yapılmıştır. Tablo 5'te görüldüğü gibi analiz sonucuna göre öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri açısından, mobil oyun oynayanlar ($\bar{X}=2.99$, $S=.90$) ve mobil oyun oynamayanlar ($\bar{X}=2.52$, $SS=.70$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur, [$t(299)=4.87$, $p=.00$]. Bu bulgu ışığında, mobil oyun oynayan üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığına daha yatkın olduğu söylenebilir.

Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyinde mobil oyun oynama süresine göre anlamlı farklılık var mıdır?

Üniversite öğrencilerinin mobil oyun oynama sürelerine göre akıllı telefon bağımlılık ortalama puanları, standart sapmaları ve tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 6'da özetlenmiştir.

Tablo 6: Mobil Oyun Oynama Süresine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Akıllı Telefon Bağımlılığı	\bar{X}	SS	sd	F	p	Anlamlı Fark
1 saatten az (1)	2.84	.86	179	7.01	.00	3-1
1-4 saat arası (2)	3.13	1.05				
4-7 saat arası (3)	3.51	.67				

Not. * $p < .05$

Üniversite öğrencilerinden gün içerisinde mobil oyun oynayanlar arasında mobil oyun oynama sürelerine göre akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin farklılaşp farklılaşmadığını ortaya koymak amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre, üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri arasında mobil oyun oynama sürelerine göre anlamlı fark ortaya çıkmıştır [$F(3,179)=7.01$, $p=.00$]. Farkın hangi gruplar arasında olduğunun belirlenmesi için çoklu karşılaştırma (Post-Hoc) testlerinden Tukey HSD testi kullanılmıştır. Tukey HSD testi sonuçlarına göre akıllı telefonlarında 4-7 saat arası ($\bar{X}=3.51$, $SS=.67$) mobil oyun oynayan öğrenciler ile 1 saatten az ($\bar{X}=2.84$, $SS=.86$) mobil oyun oynayan öğrenciler arasında, 4-7 saat arası ($\bar{X}=3.51$, $SS=.67$) mobil oyun oynayan öğrencilerin lehine fark bulunmuştur. Bu bulguya göre akıllı telefon üzerinde mobil oyun oynama süresi arttıkça akıllı telefona bağımlılık riskinin de artabileceği söylenebilir.

Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyi akademik başarılarına göre farklılaşmakta mıdır?

Üniversite öğrencilerinin akademik başarı düzeylerine göre akıllı telefon bağımlılığı ortalama puanları, standart sapmaları ve yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7: Akademik Başarı Düzeyine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Akıllı Telefon Bağımlılığı	\bar{X}	SS	sd	F	p	Anlamlı Fark
49 ve altı (1)	2.97	.83	297	3.70	.01	1-3
64-50 arası (2)	2.81	.89				
79-65 arası (3)	2.52	.73				
100-80 arası (4)	2.71	.92				

Not. * $p < .05$

Üniversite öğrencilerinin akademik başarı düzeylerine göre akıllı telefon bağımlılığı düzeylerinin farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymak amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Analiz sonucunda gruplar arasında akıllı telefon bağımlılığı düzeyi açısından anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir [$F(3,297) = 3.70, p=.01$]. Farkın hangi gruplar arasında olduğunun belirlenmesi için çoklu karşılaştırma (Post-Hoc) testlerinden Tukey HSD testi yapılmıştır. Tukey HSD testi sonuçlarına göre akademik başarı düzeyi 65-79 arası ($\bar{X}=2.52, SS=.73$) olan üniversite öğrencileri ile 49 ve altı ($\bar{X}=2.97, SS=.83$) olan üniversite öğrencileri arasında 49 ve altı ($\bar{X}=2.97, SS=.83$) olan üniversite öğrencileri lehine farklılık bulunmuştur. Bu bulguya göre akademik başarı düzeyi düşük olan öğrencilerin akıllı telefona bağımlılık riskinin yüksek olduğu söylenebilir.

Sonuçlar ve Tartışma

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeyinin cinsiyet, mobil oyun oynama ve akademik başarı gibi farklı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca çalışmada üniversite öğrencilerinin akıllı telefonlarını sıklıkla nerede kullandıkları ve kullanma amaçlarına yönelik bulgular da çalışma kapsamında sunulmuştur. Buna göre elde edilen bulgular araştırma soruları sırasına göre aşağıda tartışılmıştır.

Akıllı Telefon Kullanma Amaçları ve Yerleri

Çalışmada, üniversite öğrencilerinin akıllı telefon kullanma amaçları incelenmiştir. Sonuçlara göre üniversite öğrencilerinin akıllı telefonlarını yoğun olarak sosyal ağ sitelerinde zaman geçirmek, arama yapmak, internet üzerinden iletişime geçmek, mesajlaşmak, müzik dinlemek ve video izlemek amacıyla kullandıkları görülmektedir. Bu bulgular ışığında üniversite öğrencilerinin akıllı telefonlarını özellikle iletişim, eğlence ve sosyal ağları takip etme amacıyla kullandıkları söylenebilir. Bu sonuçları destekler şekilde Aktaş ve Yılmaz (2017) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılan çalışmada öğrencilerin akıllı telefonlarını çoğunlukla bilgi/eğlence (sosyal ağ sitelerini gezmek, internette dolaşmak, müzik ve video dinlemek vb.) amacıyla kullandıkları rapor edilmiştir.

Akıllı telefonu kullanma yerleri üzerine yapılan incelemelerde ise öğrencilerin akıllı telefonları ile yoğun olarak gece yatmadan önce yatakta zaman geçirdikleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğrencilerin tuvalette, yolda yürürken ve sınıfta akıllı telefon kullanmayı tercih ettikleri de görülmektedir. Çalışmanın bulgularına benzer sonuçlar üretmiş çalışmalar alanyazında

bulunmaktadır. Akıllı ve Gezin (2016) tarafından 683 üniversite öğrencisinin katılımı ile yapılan çalışmada öğrencilerden 631'i uyumadan önce yatakta akıllı telefonları ile zaman geçirdiklerini ifade etmişlerdir. Emanuel vd. (2015) üniversite öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada, öğrencilerin %88'inin telefonları yanındayken kendilerini daha güvende hissettiğini, %86'sının ise uyurken telefonlarını kollarının yetişebileceği bir yere koyduklarını belirtmektedir. Dixit, Shukla, Bhagwat vd. (2010) öğrencilerin yaklaşık %73'ünün yatağa giderken telefonlarını da beraberinde götürdüklerini, %18,5'unun ise okul saatlerinde mobil telefonlarını kullandıklarını belirtmektedir. Benzer şekilde Deloitte'nin 2015 yılında yaptığı araştırma raporunda katılımcıların %83'ünün; 2017 yılında yaptığı araştırmada ise tamamının yatmadan 15 dakika önce telefonlarını kontrol ettiğini belirtmektedir. 2015 yılında yapılan çalışmada bu durumun daha çok 18-24 yaş arası bireylerde olduğu görülmektedir.

Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Üniversite Öğrencileri

Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyi incelendiğinde, genel olarak üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı düzeyinin ölçekten alınan puana göre $\bar{X}=2,81$ olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmada kullanılan ölçeğin kesitli bir ölçek olmaması gerekçesiyle, elde edilen sonuç akıllı telefon bağımlılık düzeyi hakkında bir düzey (akıllı telefon bağımlısı, akıllı telefon bağımlılık riski taşıyanlar, akıllı telefona bağımlı olmayanlar vb.) saptamasının önüne geçmektedir. Ancak akıllı telefon bağımlılık düzeylerini ölçen farklı ölçekler ve farklı kültürdeki çalışmalar incelendiğinde üniversite öğrencileri arasında riskli grupların olduğunu ortaya koyan çalışmalar görülmektedir (Long, Liu, Liao, Qi, He, Chen, ve Billieux, 2016; Pearson ve Hussain, 2016; Sanal ve Özer, 2017; Samaha ve Hawi, 2016; Yılmaz, Çınar, ve Özyazıcıoğlu, 2017).

Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Cinsiyet

Cinsiyet açısından öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri incelendiğinde, erkek ve kız öğrenciler arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Bu durumu destekler şekilde bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 289 hemşirelik bölümü öğrencisi üzerinde yapılan çalışmada cinsiyet faktörünün akıllı telefon bağımlılık düzeyini etkilemediği görülmüştür (Yılmaz, Çınar ve Özyazıcıoğlu, 2017). 367 üniversite öğrencisinin katılımıyla yürütülmüş bir diğer çalışmada da elde edilen bulgular kız ve erkek öğrenciler açısından akıllı telefon bağımlılık düzeyleri açısından bir fark olmadığını ortaya koymaktadır (Noyan vd., 2015). Çalışmanın bulgularının aksine, Altundağ ve Bulut (2017) tarafından 294 üniversite öğrencisi ile yapılan çalışmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre problemlili akıllı telefon kullanma eğilimlerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, Çakır ve Oğuz (2017) tarafından 540 lise öğrencisinin katılımıyla yürütülen çalışmada da kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre akıllı telefon bağımlılığına daha yatkın oldukları görülmüştür. Başka bir çalışmada ise kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha çok akıllı telefon ve sosyal medyayı kullandıkları ortaya çıkmıştır (Ertaş, Özer-Güçlü, Samur, 2018). Araştırmacılar bunu kız öğrencilerin akıllı telefonu daha çok kullanmaları, sosyalleşmelerini daha çok bu yolla sağladıklarına bağlamaktadır. Bunun aksine, Şar (2013) tarafından yapılan çalışmada ise erkek öğrencilerin, kız öğrencilere göre daha problemlili mobil telefon kullanım sorunu yaşadıkları rapor edilmiştir. Araştırmanın bulguları ile alan yazın karşılaştırıldığında üniversite öğrencileri düzeyinde sonuçların benzer olduğu fakat ortaokul ve lisede öğrenim gören öğrenciler üzerinde yapılan çalışmalarda farklı sonuçların ortaya çıktığı görülmektedir. Üniversite çağına gelmiş bireylerin hemen hemen akıllı telefon kullanım davranış ve örüntülerinin benzeştiği fakat daha küçük yaşlardaki öğrencilerin akıllı

telefon kullanım davranışlarının ayrıştığı düşünülebilir. Bu açıdan, farklı yaş gruplarında hangi uygulamaların öğrencileri etkilediğini anlamak için yapılacak çalışmaların, üniversite öğrencilerinin akıllı telefon kullanım davranışlarını anlama noktasında etkili olabileceği düşünülmektedir. Böylece, olası bir bağımlılık durumunun belirli yaşlarda hangi cinsiyet grubunu etkilediği ortaya çıkarılarak ona göre önlem alınması sağlanabilir. Başka bir açıdan bakıldığında ise cinsiyet açısından akıllı telefon kullanım davranışları ortaya çıkarılmış olacaktır.

Akıllı Telefon Bağımlılığı, Mobil Oyun Oynama ve Mobil Oyun Oynama Süresi

Çalışmada, mobil oyun oynayan ve bunu uzun süredir yapan öğrencilerin akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin mobil oyun oynamayan ya da mobil oyunu daha az sürelerle oynayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Özellikle erkek öğrenciler kadınlardan daha çok oyun oynamakta ve oyun bağımlılık düzeyleri anlamlı bir şekilde yüksek çıkmaktadır (Ertaş vd., 2018). Durak ve Seferoğlu (2018) tarafından ortaokul öğrencilerinin katılımı ile gerçekleştirilen çalışmada öğrencilerin akıllı telefonlarında işlem sıklığının en yüksek oranla oyun oynama değişkeni şeklinde olduğu görülmektedir. Her ne kadar bu çalışmanın örneklemi ile yukarıdaki çalışmanın örneklemi farklı olsa da, elde edilen sonuçlar küçük yaşlardaki oyun oynama davranışının ileriki yaşlarda da devam edebileceğinin mümkün olduğunu düşündürmektedir. Özellikle üniversite öğrencilerinin aile kontrolü olmadan daha rahat oyun oynayabilecekleri ve küçüklükten gelen bu davranışın artabileceği söz konusudur. Son dönemlerde oyunlaştırma kavramının eğitim-öğretim etkinlikleri arasında yer alması ile eğitim ortamlarının daha eğlenceli ve daha ilgi çekici hale getirilmesi istenmektedir. Ancak bilinmelidir ki küçük yaşlarda oyun oynama davranışının artması ileriki yaşlarda özellikle de aile kontrolünün olmadığı üniversite öğrenciliği yıllarında- akıllı telefon bağımlılığı üzerinde etkili olabilir. Bu bağlamda, çalışmada üniversite öğrencilerinin mobil oyun oynama ve mobil oyun oynama süresi açısından akıllı telefon bağımlılık düzeylerinde anlamlı farklılık olduğu söylenebilir.

Akıllı Telefon Bağımlılığı ve Akademik Başarı Düzeyi

Alanyazındaki bazı çalışmaların aksine (Ertaş vd., 2018) üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeylerinin, farklı başarı gruplarında anlamlı farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Başarı seviyesi düşük olan öğrencilerin daha yüksek düzeyde olan öğrencilere oranla daha yüksek akıllı telefon bağımlılık düzeyine sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Alanyazında, akıllı telefon bağımlılığı ile akademik başarı arasında negatif bir ilişkinin olduğunu ortaya koyan ilişki çalışmaları bulunmaktadır (Chen ve Lever, 2004; Junco ve Cotten, 2012; Lepp vd., 2015; Lin vd., 2015). Ayrıca, yapılan çalışmalarda aşırı mobil sosyal medya kullanımının akıllı telefon bağımlılığı ile pozitif ilişkili olduğu, akıllı telefonda aşırı sosyal medya kullanımının (sosyal ağ siteleri kullanımı, çevrimiçi mesajlaşma programları kullanımı vb.) akıllı telefon bağımlılığını arttırdığı rapor edilmiştir. Bununla birlikte, akıllı telefonun problemleri kullanımı uyku problemleri (Ahn ve Kim, 2015) ile stres ve kaygı durumlarına (Lepp vd., 2014) sebep olduğunun bilinmesi yaşanan tüm bu olumsuz durumların akademik başarıya da olumsuz bir şekilde etki edeceğini düşündürmektedir. Çalışmanın sonuçları ve alan yazındaki çalışmalar genç yetişkinlerin akıllı telefonlarını problemleri ve aşırı kullanımının hayatlarını olumsuz etkilemesi noktasında risk teşkil ettiğini göstermektedir. Özellikle üniversite öğrencilerinin akademik başarılarında negatif anlamda etkisinin olacağı ve bu durumun sebeplerinin ortaya koyulmasının önemli olduğu belirtilmiştir.

Öneriler

Çalışmanın sonuçları ele alındığında mobil oyun oynama ve mobil oyun oynama süresi açısından akıllı telefon bağımlılığı ile gruplar arasında fark olduğu bulunmuştur. İleriki çalışmalarda, oyun bağımlılığı ile akıllı telefon bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesinin alanyazındaki boşluğu doldurması açısından önem arz ettiği düşünülmektedir. Bu önerinin akıllı telefon bağımlılığını bir bütün olarak resmetmek açısından anlamlı olabileceği söylenebilir. Böylelikle, öğrencilerin oyun bağımlılık düzeylerinin akıllı telefon bağımlılık durumları ile ilişkisi açıklanabilir. Günümüzde sosyal ağlar üzerinden oynanan oyunlar ile internette çevrimiçi ya da uygulama üzerinden oynanan oyunların akıllı telefon bağımlılığı üzerinde bir etkisinin olabileceği düşüncesi akla gelmektedir. Ayrıca ileriki çalışmalarda, hangi oyun türlerinin akıllı telefon bağımlılığı ve/veya problemliliği akıllı telefon kullanımı riskini arttırdığı ortaya koyularak, buna neden olan sosyolojik ve psikolojik durumlar karşılaştırmalı olarak araştırılabilir. Bu bağlamda, mobil oyun ve mobil oyun süresinin akıllı telefon bağımlılığı açısından anlamlı olduğu söylenebilir. Akıllı telefon bağımlılığının neden olduğu psikolojik durumlar düşünüldüğünde, ailelerin küçük yaşta çocukları ile birlikte gerçekleştirecekleri kaliteli sosyal aktiviteler ile çocukların akıllı telefonları ihtiyaç duyumsamasının önüne geçmesi sağlanabilir. Böylelikle, çocuğun üniversite çağına geldiğinde, akıllı telefonu problemlili kullanmaktan ziyade; kendi kişisel, sosyal ve psikolojik gelişimine destek olacak sosyal etkinliklerde aktif olması dolaylı olarak sağlanabilir.

Araştırmanın diğer bulgusu da akademik başarısı düşük olan öğrencilerin, daha yüksek akademik başarıya sahip öğrencilere göre akıllı telefon bağımlılık riskinin yüksek olmasıdır. Buna göre, gelecek çalışmaların bu konunun üzerinde önemle durması gerekmektedir. Bu açıdan ilerideki yapılacak çalışmalarda şu sorular araştırılabilir:

Akademik başarıdaki düşüş akıllı telefon bağımlılığı açısından düşünüldüğünde,

1. Akademik başarıdaki düşüş eğitim-öğretim etkinlikleri sırasında akıllı telefon kullanımı yüzünden mi gerçekleşmektedir?
2. Öğrencilerin özellikle gece yatmadan önce yatakta akıllı telefon kullanımlarından kaynaklı kalitesiz uykuya maruz kalmaları mı akademik başarıdaki düşüşü tetiklemektedir?
3. Bununla birlikte akademik başarıdaki düşüş öğrencilerin derslerindeki algı kapasitelerinin düşmesine mi neden olmaktadır?
4. Tam tersi olarak başarı düzeyi düşük öğrencilerin derslerini, bölümlerini sevmemeleri, akademik motivasyonlarının ya da akademik öz-yeterliliklerinin düşük olması yüzünden ders yerine telefonlarını sıklıkla kullanmaları mı akıllı telefon bağımlılığını desteklemektedir?

Böylelikle elde edilecek sonuçların, çalışmanın bulgularını destekleyeceği ve akıllı telefon bağımlılığı ile akademik başarı arasındaki ilişkinin daha iyi anlaşılacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda, eğitimcilerin ve yöneticilerin akademik başarıdaki düşüşe neden olan değişkenleri bir bütün olarak ele almalarının gerçekleştirilecek eğitim-öğretim etkinlikleri açısından önemli görülmektedir. Ayrıca belirlenen politikalar çerçevesinde eğitim-öğretim faaliyetleri planlanırken mobil uygulamaların, oyunların vb. araç-gereç, materyal ve teknolojilerin kullanılması hususunda, bu teknolojilerin öğrencilerin akademik başarılarına etkisi de dikkate alınmalıdır.

Son olarak, çalışmada elde edilen bulgular ile gelecek çalışmalara yön veren bu çalışmanın, eğitim-öğretimde kullanılan mobil uygulamalarda öğrenme sürecini etkileyebilecek değişkenleri sunması açısından ailelere, eğitimcilere ve yöneticilere destek olacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Ahn, S. Y., & Kim, Y. J. (2015). The Influence of Smart phone Use and Stress on Quality of Sleep among Nursing Students. *Indian Journal of Science and Technology*, 8(35).
- Akıllı, G. K., & Gezgin, D. M. (2016). Üniversite öğrencilerinin nomofobi düzeyleri ile farklı davranış örüntülerinin arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(40).
- Aktaş H. & Yılmaz N. (2017). Üniversite gençlerinin yalnızlık ve utangaçlık unsurları açısından akıllı telefon bağımlılığı. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(1),85-100.
- Altundağ, Y., & Bulut, S. (2017). Aday Sınıf Öğretmenlerinde Problemlı Akıllı Telefon Kullanımının İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (4), 1670-1682.
- Bae, S. (2017). The relationship between the type of smartphone use and smartphone dependence of Korean adolescents: National survey study. *Children and Youth Services Review*, 81, 207–211. doi:10.1016/j.childyouth.2017.08.012
- Bian, M., & Leung, L. (2015). Linking loneliness, shyness, smartphone addiction symptoms, and patterns of smartphone use to social capital. *Social Science Computer Review*, 33(1), 61-79.
- Bianchi, A., & Phillips, J. G. (2005). Psychological predictors of problem mobile phone use. *CyberPsychology & Behavior*, 8(1), 39-51.
- Bolle, C. L. (2014). *Who is a smartphone addict? The impact of personel factors and type of usage on smartphone addiction in a Dutch population* (Master's thesis, University of Twente).
- Bulut, S. (2017). Aday sınıf öğretmenlerinde problemlı akıllı telefon kullanımının incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (4), 1670-1682.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. , Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. , Demirel, F.(2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (1. Baskı). Ankara: Pegem Akademi
- Chen T. H. & Kim, Y. (2013). Problematic use of social network sites: the interactive relationship between gratifications sought and privacy concerns. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*. November 2013, 16(11), 806-812. <https://doi.org/10.1089/cyber.2011.0608>
- Chen, Y. F. & Katz, J. (2009) Extending family to school life: college students use of the mobile phone. *Human Computer Studies*, 67.
- Chen, Y., & Lever, K. (2004). *Relationships among mobile phones, social networks, and academic achievement: A comparison of US and Taiwanese college students*. School of Communication, Information, and Library Studies. Dissertation Abstract.

- Corbonell, X., Oberst, U., & Beranuy, M. (2013). The cell phone in the twenty-first century: A risk for addiction or necessary tool. *Principles of Addiction, 1*, 901-909.
- Çağan, Ö. Ünsal, A., ve Çelik, N. (2014). Evaluation of college students' the level of addiction to cellular phone and investigation on the relationship between the addiction and the level of depression. 4th World Conference on Psychology, Counselling and Guidance WCPCG, *Procedia - Social and Behavioral Sciences, 114*, 831 – 839.
- Çakır, Ö., & Oğuz, E. (2017). Lise Öğrencilerinin Yalnızlık Düzeyleri ile Akıllı Telefon Bağımlılığı Arasındaki İlişki. *Mersin University Journal of the Faculty of Education, 31*(1).
- Çakmak, T. & Yalçın, H. (2013). Üniversite öğrencilerinin mobil teknoloji kullanımı: Hacettepe üniversitesi bilgi ve belge yönetimi bölümü örneği. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, (18)*, 47-61.
- Deloitte, 2015. Global Mobil Kullanıcı Anketi. <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/tr/Documents/technology-media-telecommunications/deloitte-global-mobil-kullanici-anketi-2015-f.pdf> adresinden 01.02.2018 tarihinde çevrimiçi olarak elde edilmiştir.
- Deloitte, 2017. Dijitalleşen Hayatımızda Mobil Teknolojilerin Yeri. https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/tr/Documents/technology-media-telecommunications/deloitte_gmcs_2017.pdf adresinden 01.02.2018 tarihinde çevrimiçi olarak elde edilmiştir.
- Demirci, K., Orhan, H., Demirdas, A., Akpınar, A., ve Sert, H. (2014). Validity and reliability of the Turkish Version of the Smartphone Addiction Scale in a younger population. *Bulletin of Clinical Psychopharmacology, 24*(3), 226-234.
- Demirci, S., Demirci, K., & Akgonul, M. (2016). Headache in smartphone users: A cross-sectional study. *Journal of Neurol Psychology, 4*(1), 5.
- Dixit, S., Shukla, H., Bhagwat, A. K., Bindal, A., Goyal, A., Zaidi, A. K., & Shrivastava, A. (2010). A study to evaluate mobile phone dependence among students of a medical college and associated hospital of central India. *Indian journal of community medicine: Indian Association of Preventive & Social Medicine, 35*(2), 339.
- Doğan, U. & İlater-Tosun, N. (2016). Lise öğrencilerinde problemleri akıllı telefon kullanımının sosyal kaygı ve sosyal ağların kullanımına aracılık etkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1*(1), 99-128.
- DURAK, H., & SEFEROĞLU, S. S.(2018) ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN AKILLI TELEFON KULLANIMLARI VE BAĞIMLILIK DÜZEYLERİYLE İLGİLİ UNSURLAR. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 8*(1), 1-23.
- Emanuel, R., Bell, R., Cotton, C., Craig, J., Drummond, D., Gibson, S., .. & Williams, A. (2015). The truth about smartphone addiction. *College Student Journal, 49*(2), 291-299.
- Enez Darcin, A., Kose, S., Noyan, C. O., Nurmedov, S., Yılmaz, O., & Dilbaz, N. (2016). Smartphone addiction and its relationship with social anxiety and loneliness. *Behaviour & Information Technology, 35*(7), 520-525.
- Ertaş, B., Özer-Güçlü, İ., & Samur, Y. (2018). Relationship between smartphone, social media, game addiction, and students' GPA scores. *American Educational Research Association (AERA) Annual Meeting, New York, USA*.

- Fullwood, C., Quinn, S., Kaye, L. K., & Redding, C. (2017). My virtual friend: A qualitative analysis of the attitudes and experiences of Smartphone users: Implications for Smartphone attachment. *Computers in Human Behaviour, 75*, 347-355.
- Gezgin, D. M. & Çakır, Ö. (2016). Analysis of nomophobic behaviors of adolescents regarding various factors. *Journal of Human Sciences, 13*(2), 2504-2519.
- Griffiths, M. D. (1996). Gambling on the internet: a brief note. *Journal of Gambling Studies 12*, 471-473.
- Griffiths, M. D. (2010). The role of context in online gaming excess and addiction: Some case study evidence. *International Journal of Mental Health and Addiction, 8*(1), 119-125. doi:10.1007/s11469-009-9229-x
- Griffiths, M. D. & Hunt, N. (1995). Computer game playing in adolescence: Prevalence and demographic indicators. *Journal of Community & Applied Social Psychology, 5*, 189-193.
- Haug, S., Castro, R. P., Kwon, M., Filler, A., Kowatsch, T., & Schaub, M. P. (2015). Smartphone use and smartphone addiction among young people in Switzerland. *Journal of Behavioral Addictions, 4*(4), 299-307.
- Hawi, N. S., & Samaha, M. (2016). To excel or not to excel: Strong evidence on the adverse effect of smartphone addiction on academic performance. *Computers & Education, 98*, 81-89.
- Horzum, M. B. (2011). İlköğretim öğrencilerinin bilgisayar oyunu bağımlılık düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Eğitim ve Bilim, 36*, 159, 56-68.
- İnal, E. E., Çetintürk, A., Akgönül, M., & Savaş, S. (2015). Effects of smartphone overuse on hand function, pinch strength, and the median nerve. *Muscle & Nerve, 52*(2), 183-188.
- Jeong, S., Kim, H., Yum, J., & Hwang, Y. (2016). What type of content are smartphone users addicted to?: SNS vs. games. *Computers in Human Behavior, 54*, 10-17. doi:10.1016/j.chb.2015.07.035
- Junco, R. & Cotten, S. R. (2012). No A 4 U: The relationship between multitasking and academic performance. *Computers & Education, 59*, 505-514.
- Kibona, L., & Mgaya, G. (2015). Smartphones' effects on academic performance of higher learning students. *Journal of Multidisciplinary Engineering Science and Technology, 2*(4), 777-784.
- Kim SM, Huh HJ, Cho H, Kwon M, Choi JH, Ahn HJ, et al.(2014). The effect of depression, impulsivity, and resilience on smartphone addiction in university students. *Journal of Korean Neuropsychiatric Association, 53*(4), 214±20.
- Kuss, D. J. (2013). Internet gaming addiction: current perspectives. *Psychology Research and Behavior Management, 6*, 125-137. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S39476>.
- Kuss, D. J. & Griffiths, M. D. (2011). Online social networking and addiction: A review of the psychological literature. *Int. J. Environ. Res. Public Health, 8*(9), 3528-3552; doi:10.3390/ijerph8093528.
- Kwon, M., Kim, D. J., Cho, H., & Yang, S. (2013a). The smartphone addiction scale: development and validation of a short version for adolescents. *PLoS one, 8*(12), e83558.

- Kwon, M., Lee, J. Y, Won, W. Y, Park, J. W., Min, J. A., Hahn, C., et al. (2013b). Development and validation of a smartphone addiction scale (SAS). *PLoS one*, 8(2).
- Lee YK, Chang CT, Lin Y, Cheng ZH. (2014). The dark side of smartphone usage: Psychological traits, compulsive behavior and technostress. *Comput Human Behavior*; 31, 373-383.
- Lee, S., Lee, C., & Lee, C. (2016). Smartphone addiction and application usage in Korean adolescents: Effects of mediation strategies. *Social Behavior and Personality*, 44(9), 1525–1534. doi:10.2224/sbp.2016.44.9.1525.
- Lee, C. & Lee, S. J. (2017). Prevalence and predictors of smartphone addiction proneness among Korean adolescents. *Children and Youth Services Review*, 77, 10-17.
- Lepp, A., Barkley, J. E., Sanders, G. J., Rebold, M., & Gates, P. (2013). The relationship between cell phone use, physical and sedentary activity, and cardiorespiratory fitness in a sample of US college students. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 10(1), 79.
- Lepp, A., Barkley, J. E., & Karpinski, A. C. (2014). The relationship between cell phone use, academic performance, anxiety, and satisfaction with life in college students. *Computers in Human Behavior*, 31, 343-350.
- Lin, Y. H., Chang, L. R., Lee, Y. H., Tseng, H. W., Kuo, T. B., & Chen, S. H. (2014). *Development and validation of the smartphone addiction inventor, SPAI. PloS one*, 9(6), e98312.
- Long, J., Liu, T. Q., Liao, Y. H., Qi, C., He, H. Y., Chen, S. B., & Billieux, J. (2016). Prevalence and correlates of problematic smartphone use in a large random sample of Chinese undergraduates. *BMC psychiatry*, 16(1), 408.
- Lopez-Fernandez, O., Kuss, D. J., Romo, L., Morvan, Y., Kern, L., Graziani, P., ... Billieux, J. (2017). Use and misuse of mobile technologies in young adulthood: a European cross-cultural empirical study. *Journal of Behavioral Addictions*, in press.
- Lopez-Fernandez, O., Männikkö, N., Kääriäinen, M., Griffiths, M. D., & Kuss, D. J. (2018). Mobile gaming and problematic smartphone use: A comparative study between Belgium and Finland. *Journal of behavioral addictions*, 1-12.
- Morgan, G. A., Leech, N. L. Gloeckner, G. W. ve Barrett, K. C. (2004). *SPSS for introductory statistics: Use and interpretation*. Psychology Press.
- Mok, J. Y., Choi, S. W., Kim, D. J., Choi, J. S., Lee, J., Ahn, H., ... & Song, W. Y. (2014). Latent class analysis on internet and smartphone addiction in college students. *Neuropsychiatric Disease And Treatment*, 10, 817.
- Noyan, C. O., Darçın, A. E., Nurmedov, S., Yılmaz, O., & Dilbaz, N. (2015). Akıllı telefon bağımlılığı ölçeğinin kısa formunun üniversite öğrencilerinde Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 16 (Özel sayı.1), 73-81.
- Padır, M. A. (2017). *Teknolojinin olumsuz etkileri* (editör: Ayas, T. ve Horzum, M. B.) (3. Baskı). Akıllı Telefon Bağımlılığı. Vize Yayıncılık: Ankara.
- Pearson, C. & Hussain, Z. (2016). Smartphone addiction and associated psychological factors. *Addicta: The Turkish Journal of Addictions* 3(2), 193-207.

- Samaha, M. & Hawi, N. S. (2016). Relationships among smartphone addiction, stress, academic performance, and satisfaction with life. *Computers in Human Behavior*, 57, 321-325
- Sanal, Y., & Özer, Ö. (2017). Smartphone addiction and the use of social media among university students. *Mediterranean Journal of Humanities*, 8(2), 367-377.
- Su, Y. S., Chiang, W. L., Lee, C. T. J., & Chang, H. C. (2016). The effect of flow experience on player loyalty in mobile game application. *Computers in Human Behavior*, 63, 240–248. doi:10.1016/j.chb.2016.05.049
- Şar, A.H. (2013). Examination of loneliness and mobil phone addiction problem observed in teenagers from the some variables. *The Journal of Academic Social Science Studies International Journal of Social Science*, 6(2). 1207-1220.
- Takao, M., Takahashi, S., & Kitamura, M. (2009). Addictive personality and problematic mobile phone use. *CyberPsychology & Behavior*, 12(5), 501-507.
- Tindell, D. R., & Bohlander, R. W. (2012). The use and abuse of cell phones and text messaging in the classroom: A survey of college students. *College Teaching*, 60(1), 1-9.
- Walsh, P. S., White, M. K., Ross, M., & Young, M. R. (2008). Over-connected? A qualitative exploration of the relationship between Australian youth and their mobile phones. *Journal of Adolescence*, 31(1), 77-92.
- Wood, R. T. A., Griffiths, M. D. & Parke, A. (2007). Experiences of time loss among video game players: An empirical study. *Cyberpsychology & Behaviour*, 10(1), 38-44.
- Yılmaz, D., Çınar, H. G., & Özyazıcıoğlu, N. (2017). hemşirelik öğrencilerinde akıllı telefon ve internet bağımlılığı ile üst ekstremitte fonksiyonel aktivite düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *SDÜ Sağlık Bilimleri Dergisi*, 8(3), 34-39.
- Young, K. S. (2004). Internet addiction: A new clinical phenomenon and its consequences. *American Behavioral Scientist*, 48(4), 402-415.